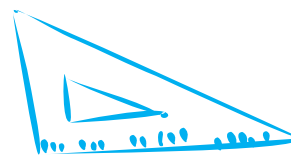
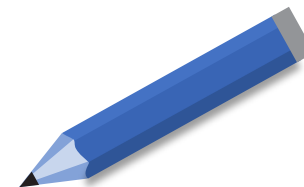
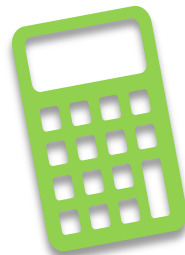

Jaarverslag 2019

(Schooljaar 2018-2019)

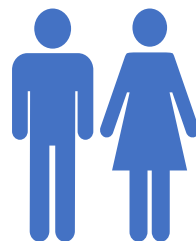
Inrichtende macht

58

CLB-medewerkers werken
binnen GO! CLB Brussel.

Dit resulteert in **44,56**
omkaderingsgewicht.

WERKINGSGEBIED

Basisonderwijs 39

Secundair onderwijs 18

Buitengewoon basisonderwijs 1

Buitengewoon secundair onderwijs 1

51,3%

van de schoolpopulatie kwam in 2018-2019 in contact met het GO! CLB Brussel

GO! CLB Brussel heeft ook de Boomhut in Alsemberg, het 'Centrum voor Leren en Werken Castor' in Vilvoorde en de 3 gemeentelijke basisscholen te Jette

Dit cijfer is vergelijkbaar met Vlaanderen: 51%

VRAAGGESTUURDE WERKING

13%

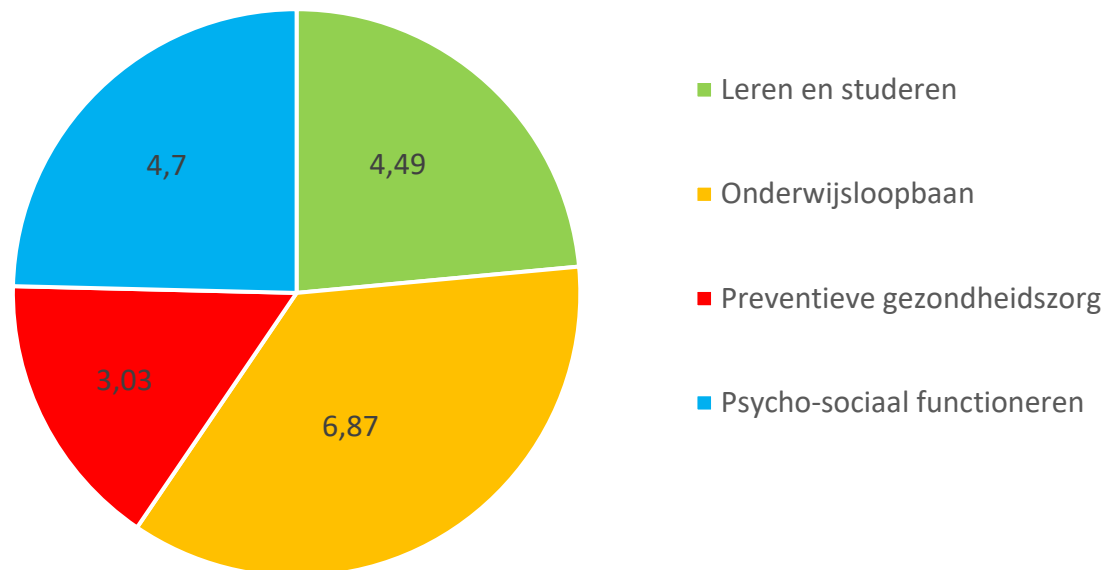
van de totale
leerlingenpopulatie komt
vraaggestuurd in contact
met het GO! CLB Brussel.

In Vlaanderen is dit

22,17 %

De meeste zorgvragen binnen de vraaggestuurde werking
worden opgenomen binnen het begeleidingsdomein
onderwijsloopbaanbegeleiding

% leerlingen t.o.v. de schoolpopulatie

GEMIDDELD AANTAL INTERVENTIES

Gemiddeld
4,1 interventies
per leerling.

In Vlaanderen zijn er gemiddeld 4,32
interventies per leerling.

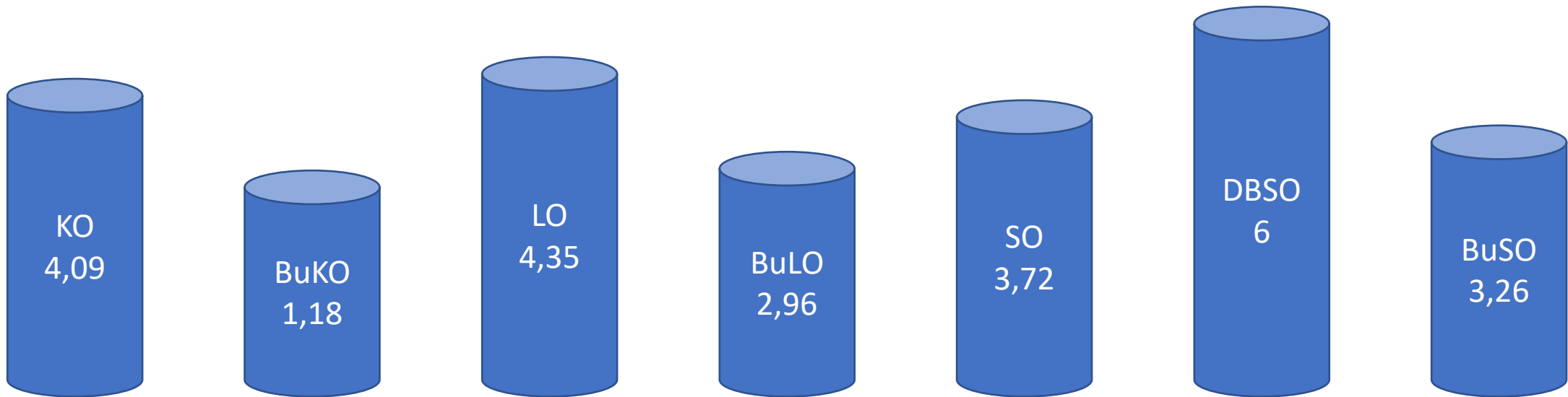
Hoewel het aantal leerlingen dat jaarlijks in contact komt met het CLB afneemt, stellen we vast dat het gemiddeld aantal interventies per leerling de laatste 2 schooljaren toeneemt.

Dit is te wijten aan de **zorgzwaarte** die jaar na jaar toeneemt waarbij casussen alsmaar complexer worden en er meer interventies nodig zijn. Door de Brusselse context werkt GO! CLB Brussel meer aanklampend en is er nood aan meerdere gesprekken vanwege de anderstaligheid, de multiculturaliteit en de kansarmoede.

PER ONDERWIJSVORM

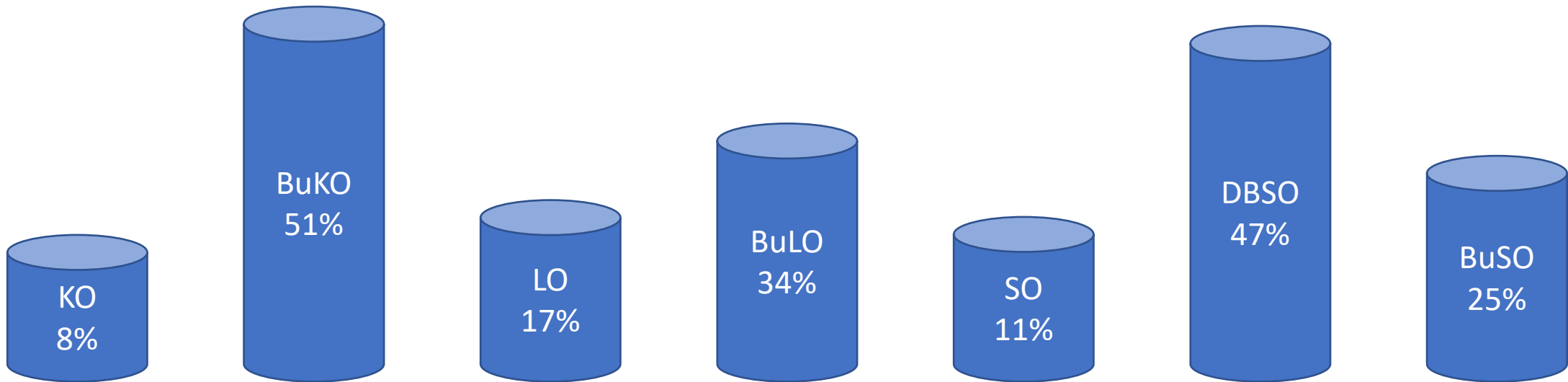
Interventies per leerling

Er zijn gemiddeld het meeste interventies per unieke leerling in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Voor deze leerlingen zijn er meer interventies nodig omwille van de complexiteit van de problematieken. Op de 2de plaats staat het lager en het kleuteronderwijs. Hier zijn meer interventies nodig in het kader van onderwijsloopbaanbegeleiding.

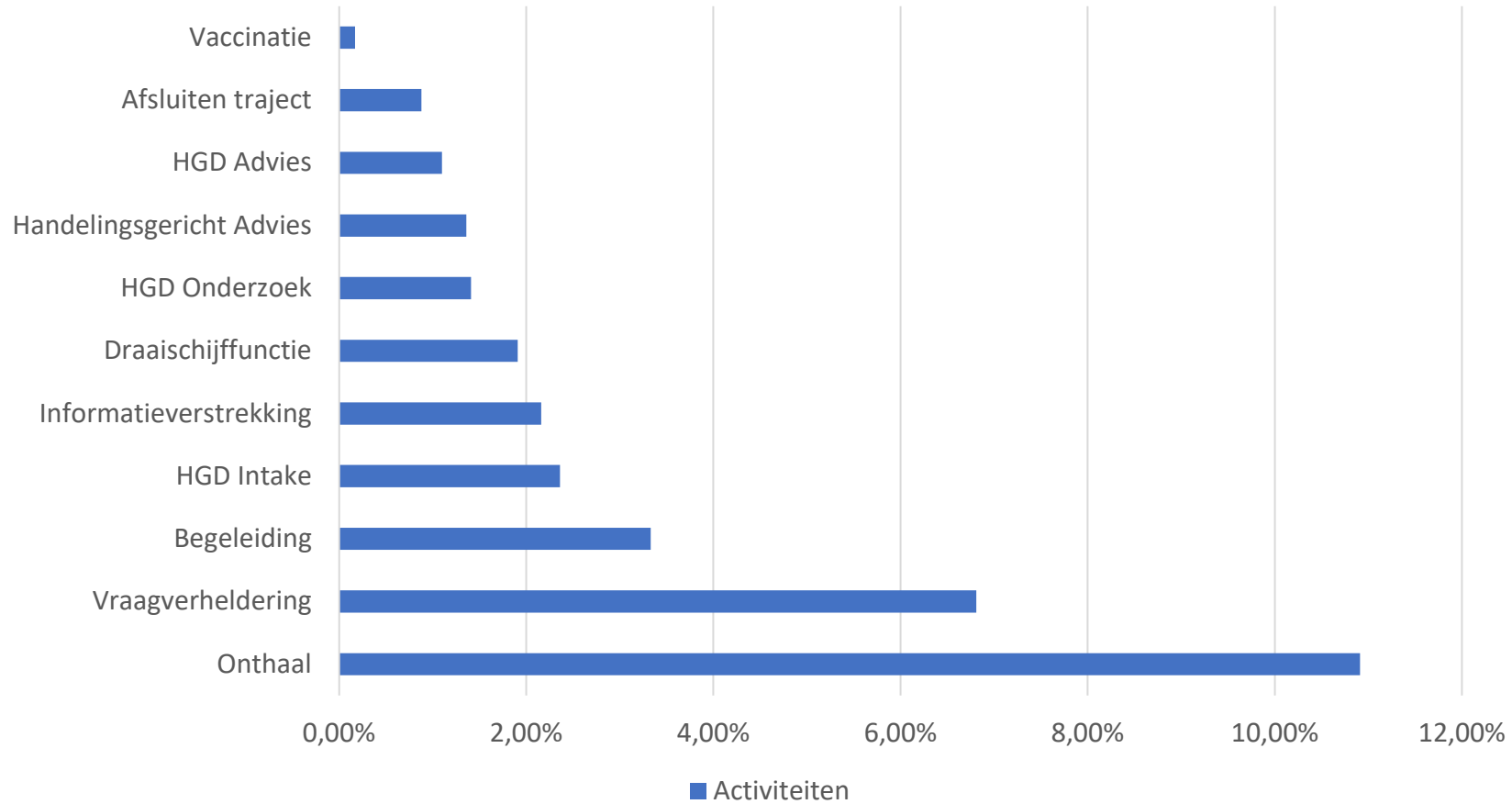
% leerlingen tov populatie

In het buitengewoon kleuteronderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs komt een hoger percentage unieke leerlingen t.o.v. de schoolpopulatie in contact met het CLB.

ACTIVITEITEN

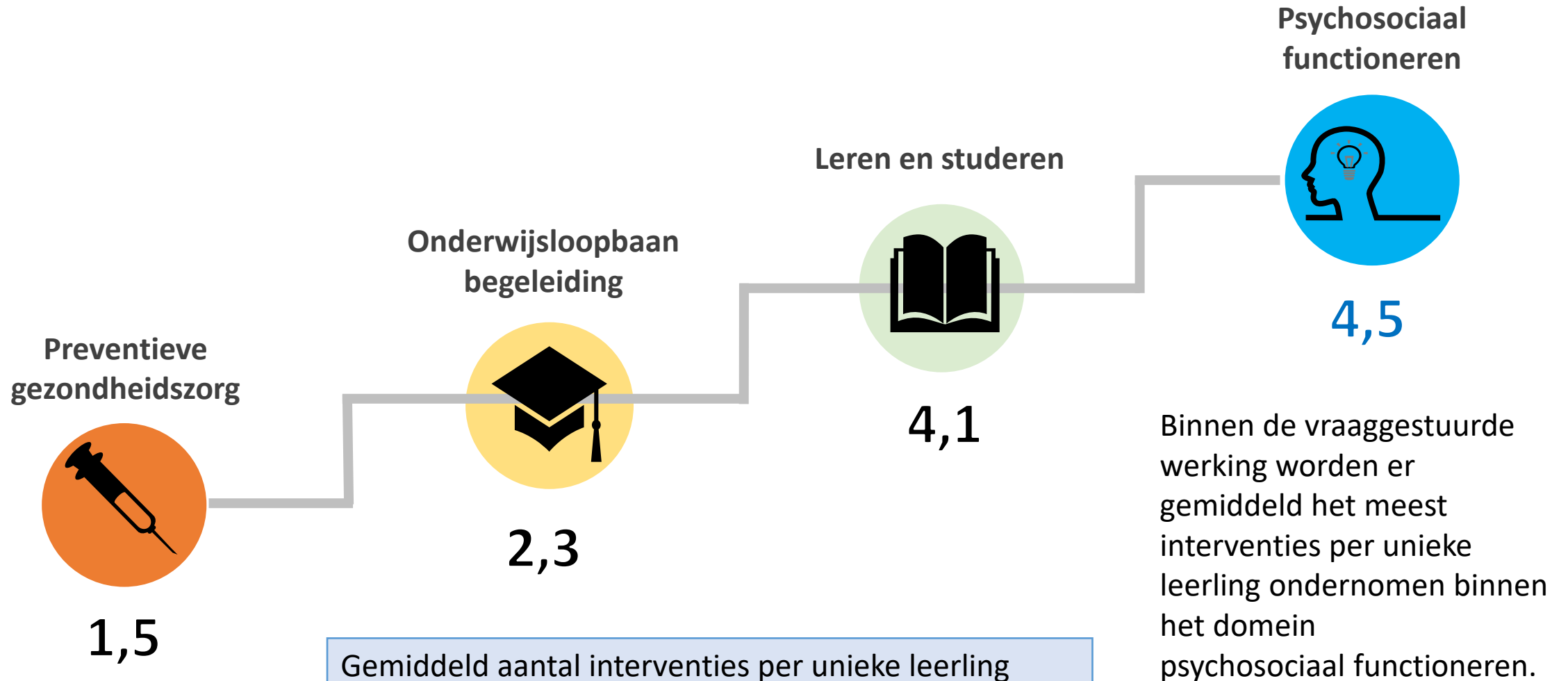
Activiteiten

De activiteiten die het meest geregistreerd worden zijn **ONTHAAL, VRAAGVERHELDING, BEGELEIDING HGD-INTAKE EN INFORMATIEVERSTREKKING.**

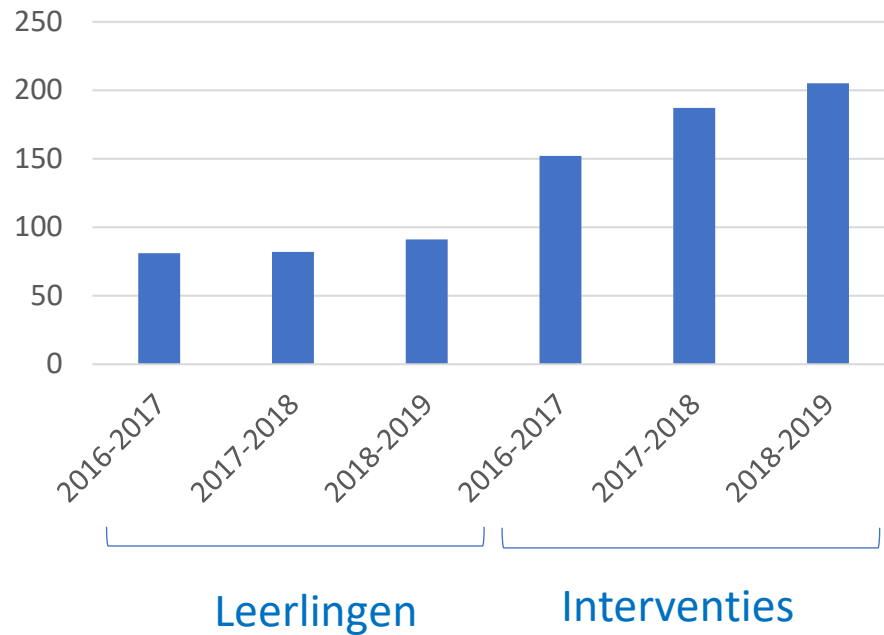
4 BEGELEIDINGSDOMEINEN

1 Psychosociaal functioneren

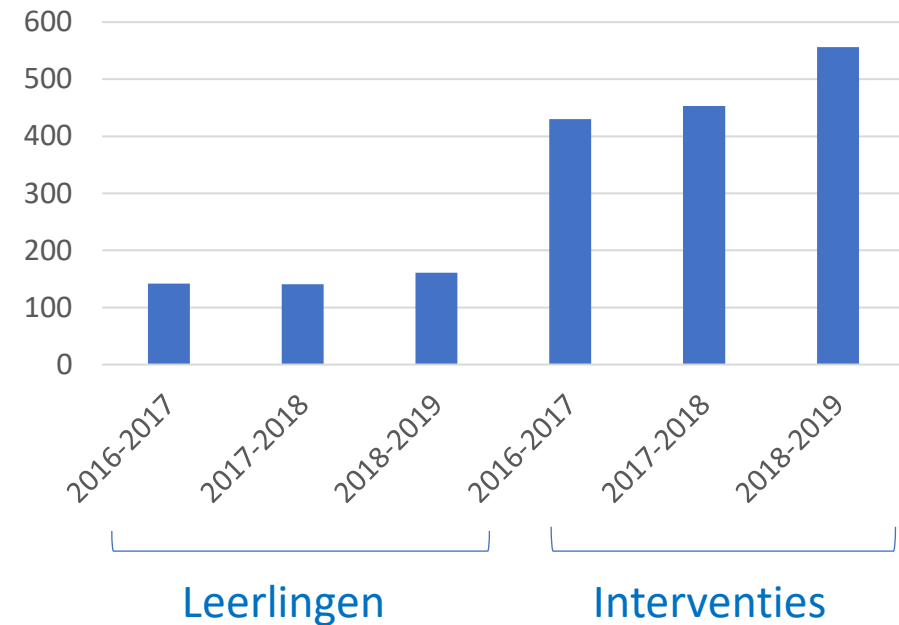
Gedrag

Regelovertredend gedrag

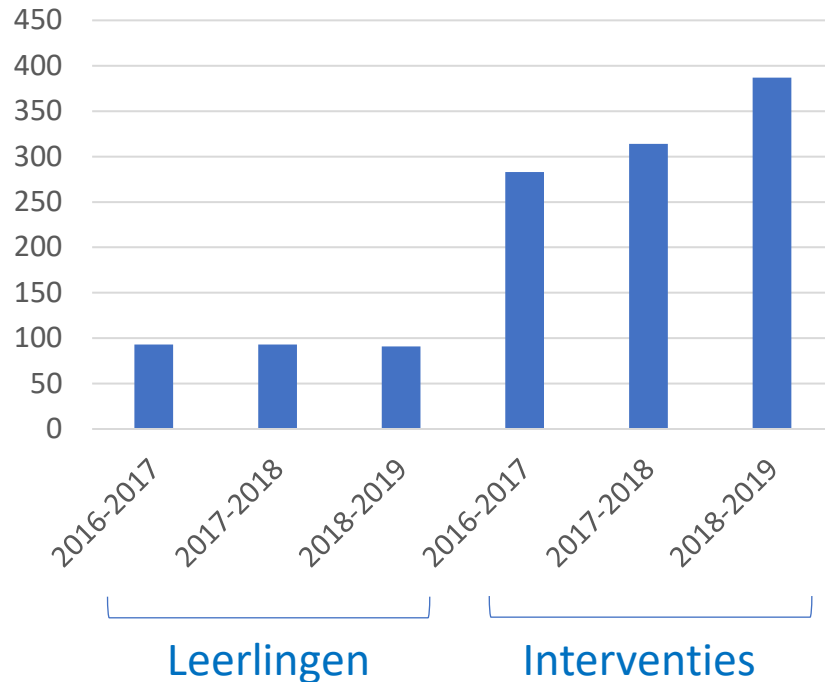
We zien een stijging van het aantal unieke leerlingen waarvoor een zorgvraag werd gesteld binnen het thema regelovertredend gedrag. Het aantal interventies per leerling stijgt nog sterker.

Gedragsproblemen

Het aantal interventies rond gedragsproblemen stijgt. Het aantal unieke leerlingen blijft ongeveer hetzelfde. Dit is te wijten aan het feit dat de casussen rond gedragsproblemen steeds complexer worden, waardoor er meer interventies nodig zijn.

Problemen thuis en verontrusting

Binnen het domein psychosociaal functioneren zien we dat het aantal zorgvragen de laatste 3 schooljaren status quo blijft. Het aantal interventies per leerling stijgt echter met 36%.

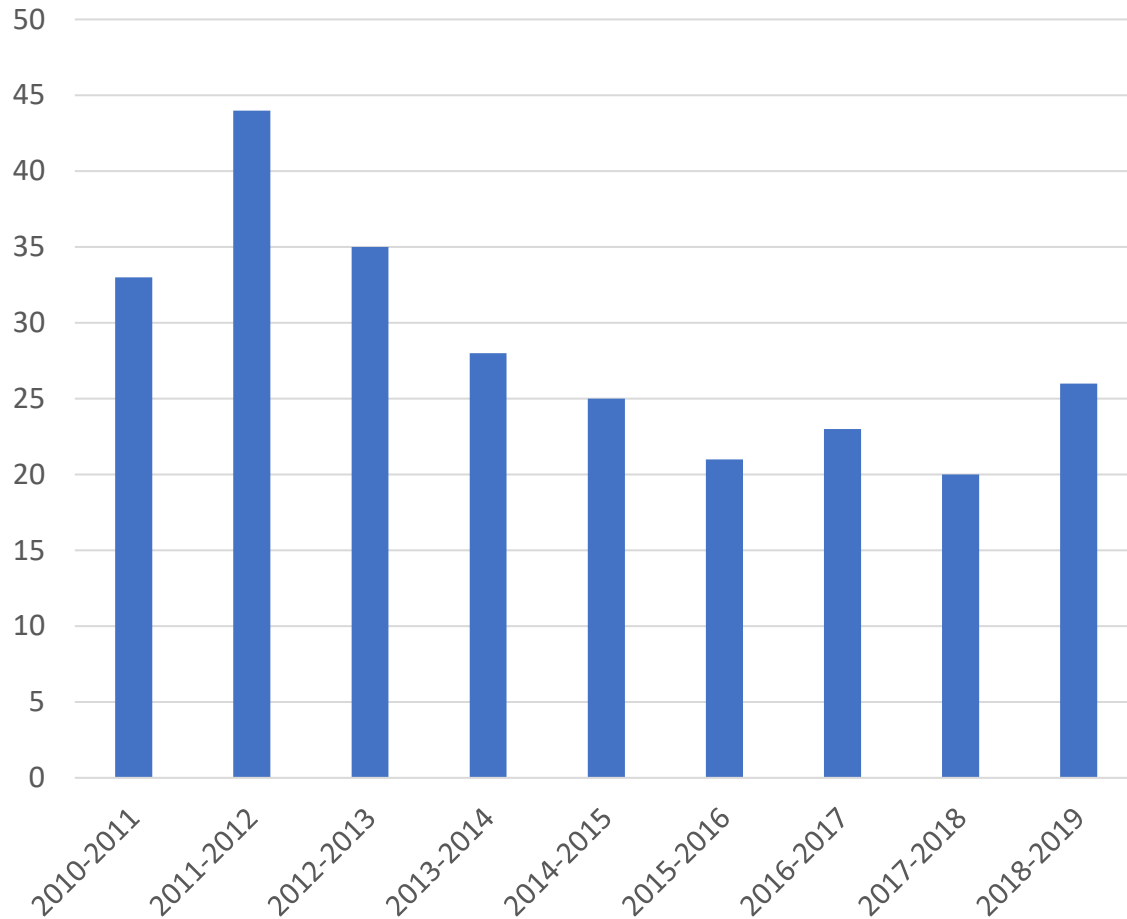
De term 'verontrusting' deed samen met het decreet Integrale Jeugdhulp zijn intrede in het jeugdhulpverleningslandschap. Volgens de definitie van Integrale Jeugdhulp 'is er sprake van verontrusting wanneer:

- de ontwikkelingskansen van een minderjarige bedreigd worden (de provisie-, protectie- of participatierechten van de minderjarige worden geschonden) en/of;
- de (psychische, fysieke of seksuele) integriteit van een minderjarige of van een of meer gezinsleden worden aangetast.

Bij een verontrusting kan het CLB via een motivatiedocument (M-doc) aanmelden bij een gemandateerde voorziening zoals het Vertrouwensartsencentrum Kindermishandeling of het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg.

In 2018-2019 werden er **2 M-documenten** opgemaakt volgens de LARS cijfers. Dit is een onderregistratie. Op het overzicht in DOMINO is terug te vinden dat er **7 M-docs** werden opgemaakt.

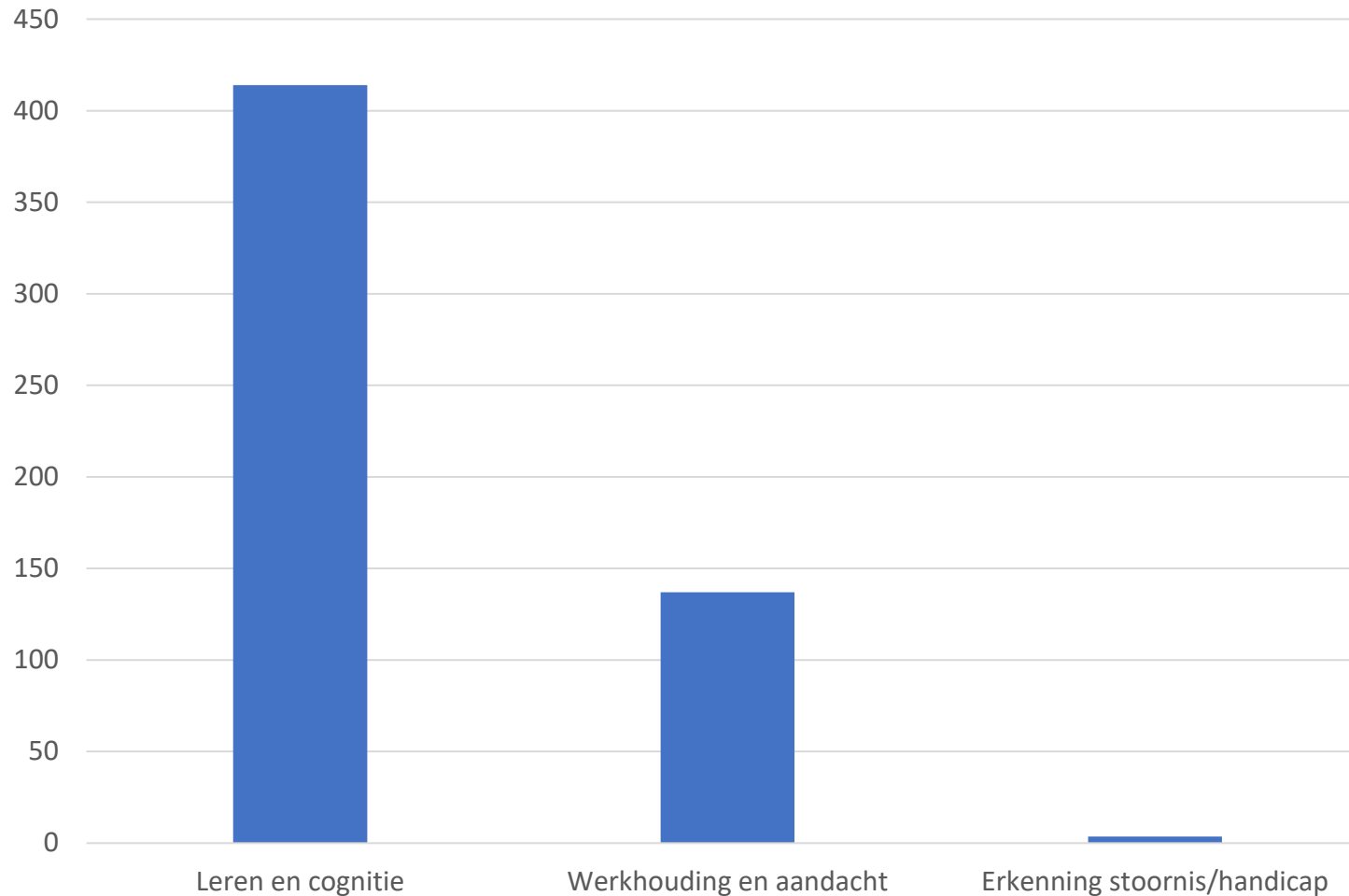
Pesten

Sinds het begin van de registratie betreffende pesten en gepest worden zien we een dalende trend net zoals in Vlaanderen het geval is. Het laatste schooljaar echter zien we een lichte stijging van 30%.

Het gaat echter maar om 0,16% tov de ganse populatie. Dit neemt niet weg dat jongeren geen vragen meer hebben over pesten. Zo stellen we vanuit het online CLB (nl. CLBch@t) vast dat pesten wél een van de meest voorkomende gespreksonderwerpen is, zeker wat betreft cyberpesten en sexting.

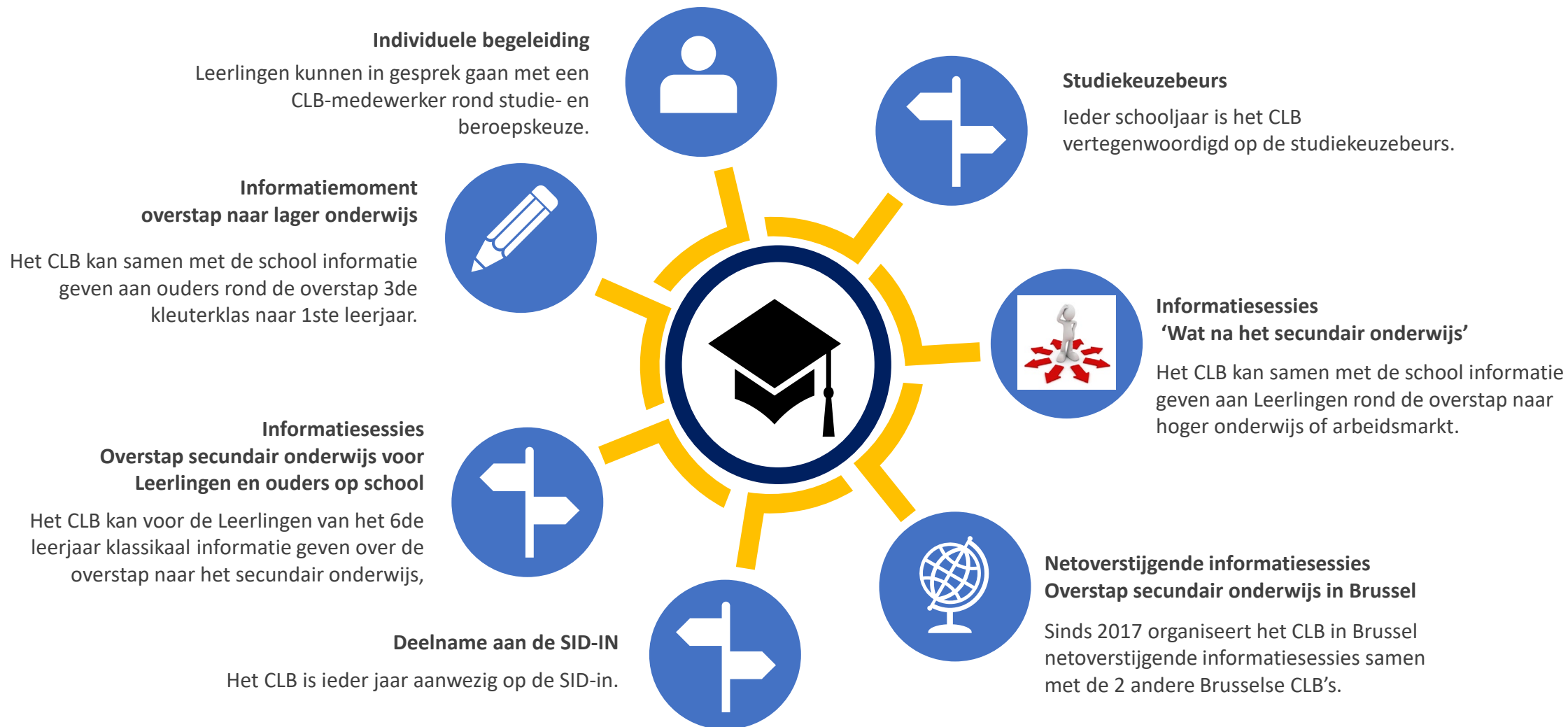
2 Leren en studeren

De zorgvragen die het vaakst voorkomen binnen dit domein behoren tot het thema leren en cognitie. Binnen dit thema worden taal- en spraakontwikkeling en algemene ontwikkeling het meest geregistreerd.

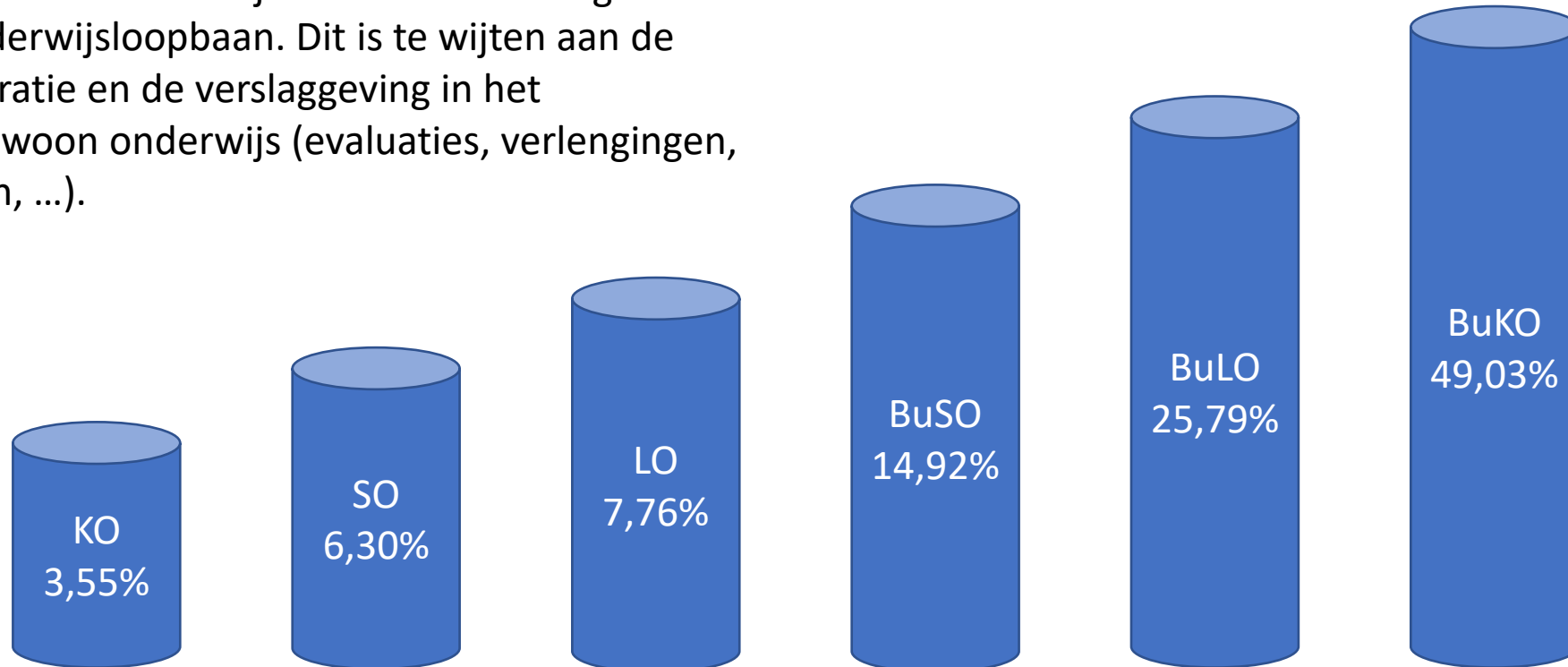
3 Onderwijsloopbaanbegeleiding

Aanbod CLB betreffende studie- en beroepskeuze

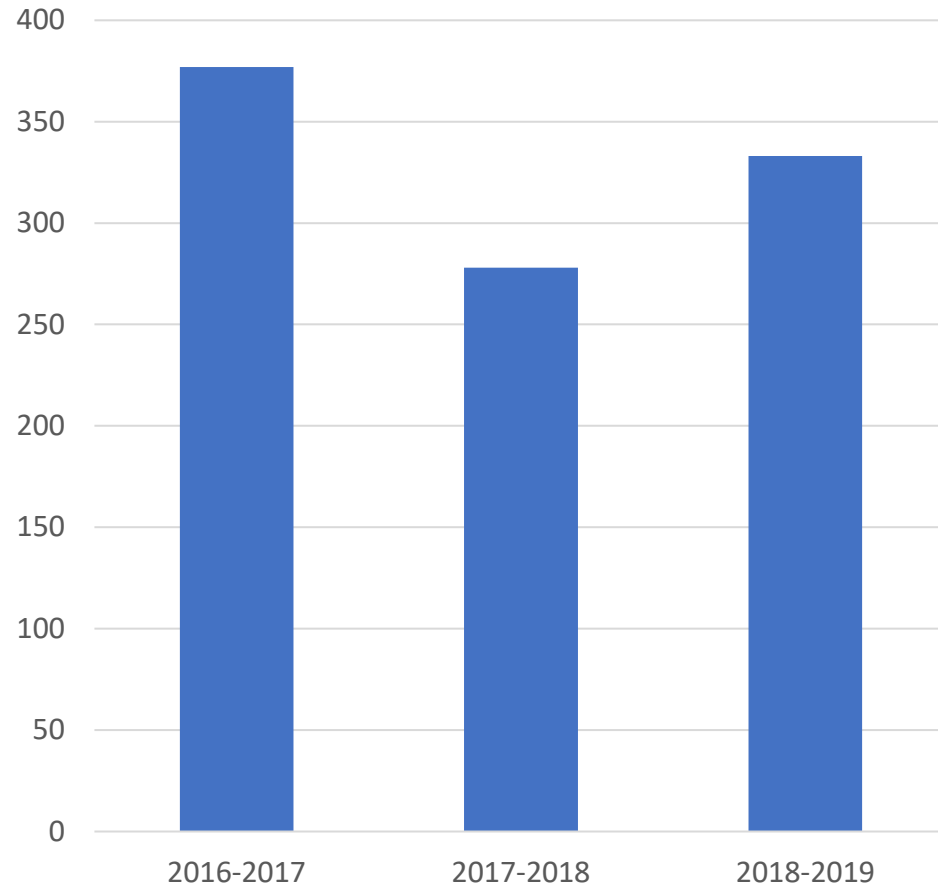

OLB en onderwijsvorm

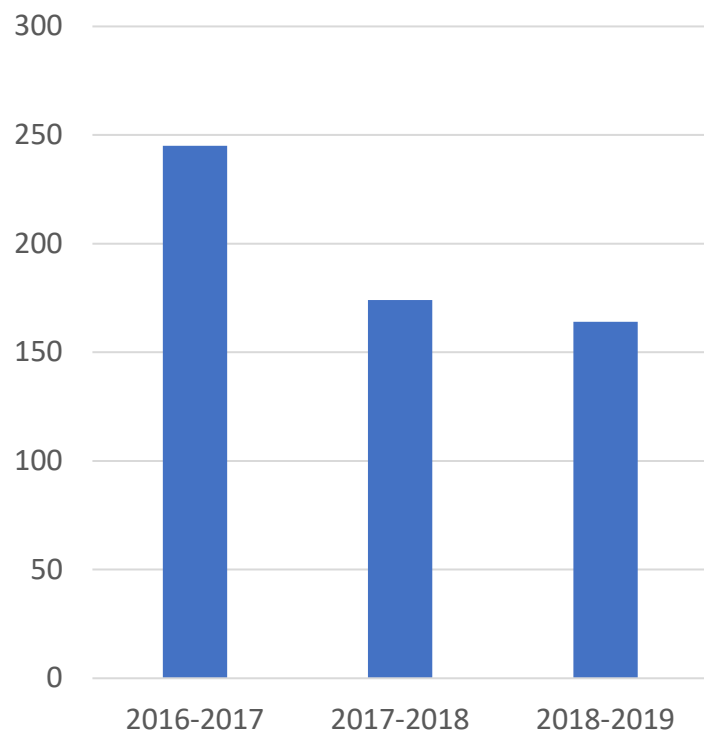
We zien een duidelijk verschil binnen OLB tussen het gewoon en het buitengewoon onderwijs. Voor meer dan 1 op 3 leerlingen binnen buitengewoon onderwijs worden er acties gedaan rond onderwijsloopbaan. Dit is te wijten aan de administratie en de verslaggeving in het buitengewoon onderwijs (evaluaties, verlengingen, verslagen, ...).

Leerplicht - Leerrecht

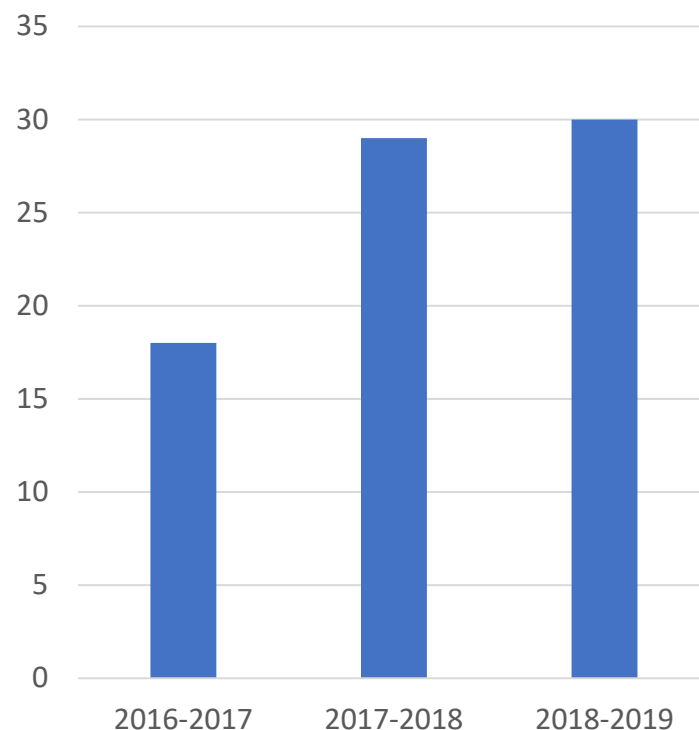

Er is in schooljaar 2018-2019 een stijging te zien in het aantal unieke leerlingen dat begeleid wordt door het CLB voor leerplicht/leerrecht. Hieronder vallen onder meer de thema's spijbelen, tijdelijke uitsluiting of preventieve schorsing, buitengezet op school en zorgwekkende dossiers.

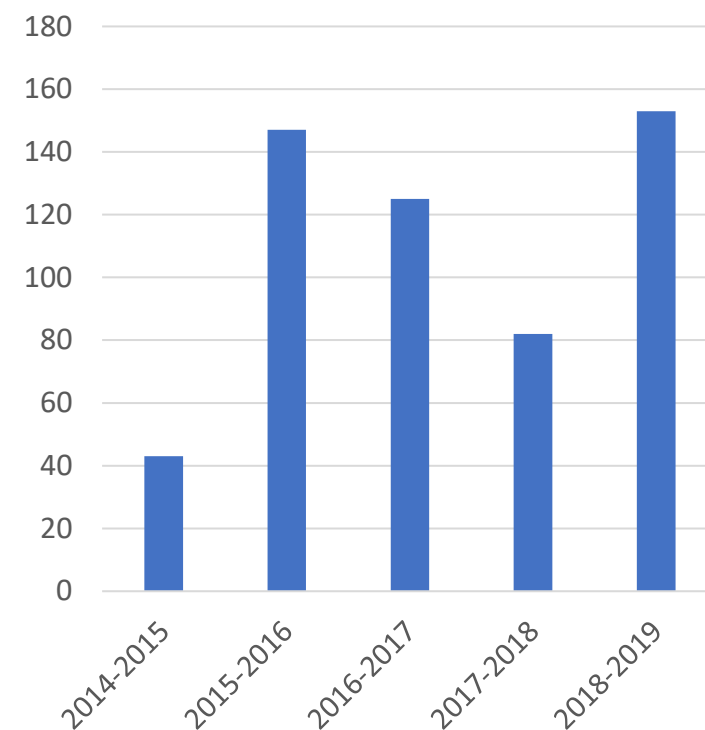
Problematische afwezigheden

Er is een daling in het aantal leerlingen begeleidt voor problematische afwezigheden. Twee mogelijke hypothesen nl. scholen nemen zelf meer acties om problematische afwezigheden tegen te gaan en de oprichting van het project Kans binnen Brussel.

Tijdelijke uitsluiting of preventieve schorsing

We stellen vast dat de trend die zich de laatste jaren reeds doorzette, ook tijdens schooljaar 2018-2019 verder bevestigd wordt.

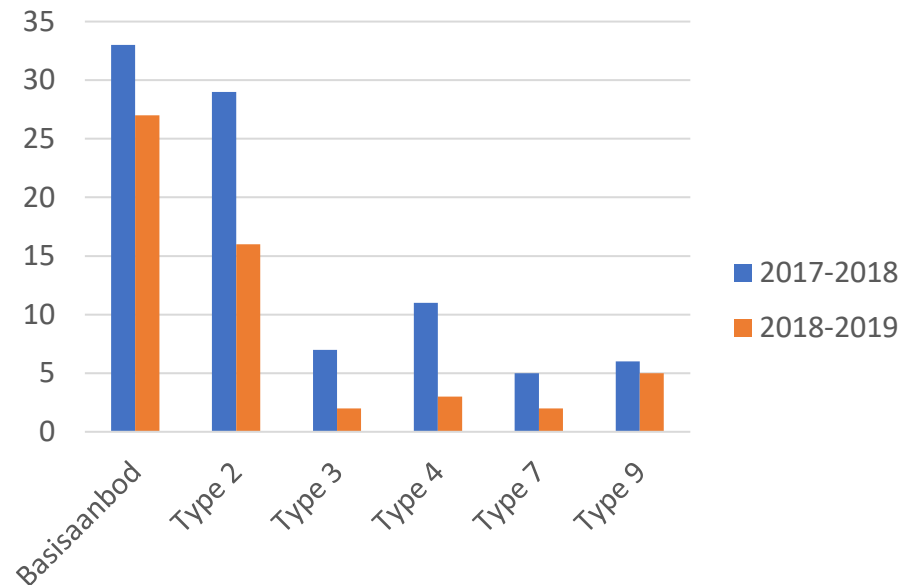
Buitengezet op school

Na een daling in de laatste twee schooljaren zien we opnieuw een stijging van 86,6% van het aantal BOS leerlingen. Een mogelijke hypothese van het lage aantal in 2017-2018 is vermoedelijk te wijten aan een onderregistratie.

M-decreet

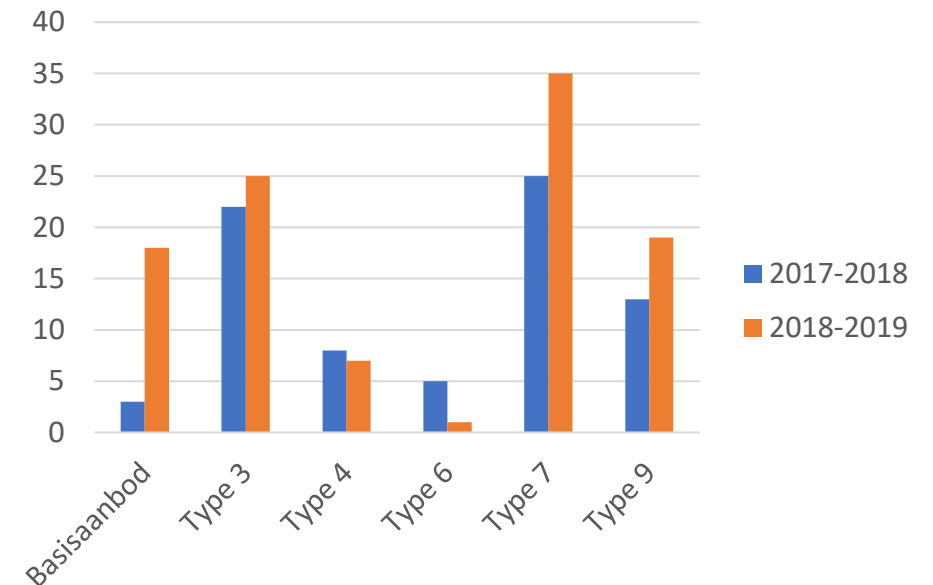
Aantal verslagen

Tijdens het schooljaar 2018-2019 werden er door de CLB medewerkers **55 verslagen** geschreven. We zien een daling t.a.v. het vorige schooljaar. Dit is wellicht een gevolg van het M-decreet waarvan het doel is dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren les blijven volgen in het gewoon onderwijs.

Aantal gemotiveerde verslagen

Tijdens het schooljaar 2018-2019 hebben de CLB medewerkers **105 gemotiveerde verslagen** geschreven. Dit is m.u.v. type 4 en 6 een stijging t.o.v. het schooljaar 2017-2018. Een mogelijke verklaring is de oprichting van de ondersteuningsnetwerken in 2017-2018. Medische diagnoses zijn niet meer wettelijk verplicht voor de opmaak van gemotiveerde verslagen.

Integrale Jeugdhulp (IJH)

Een belangrijk onderscheid in de jeugdhulpverlening is het onderscheid tussen **rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp**.

Vanuit het CLB kan een leerling met nood aan jeugdhulp verder worden toegeleid naar rechtstreeks toegankelijke hulp binnen het probleemgebonden aanbod.

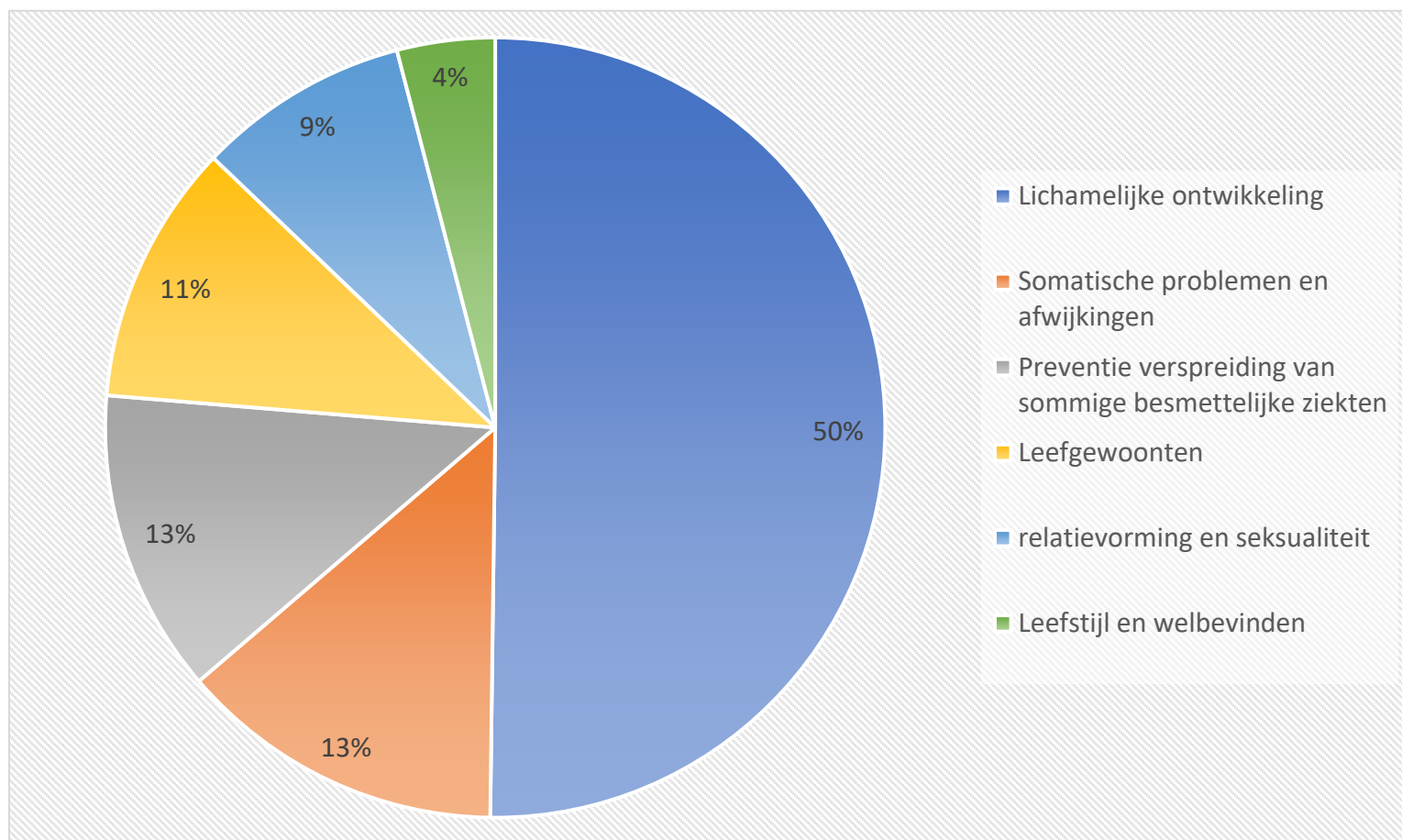
Bepaalde langdurige, intensieve en gespecialiseerde soorten van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld: een internaat voor kinderen met een handicap, een pleeggezin, een verblijf in een jeugdhulpvoorziening, behoren tot de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.

Hiervoor is een toelating nodig van de intersectorale toegangspoort.

De aanmelding voor niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp gebeurt steeds door middel van een elektronisch aanmeldingsdocument (een A-document) dat enkel door een erkend MDT (multidisciplinair teams) kan worden ingediend.

GO! CLB Brussel werkt samen met MDT CLB N-Brussel en diende in 2018-2019 **15 A-documenten** of aanvragen voor niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp in bij de toegangspoort. Dit zijn 9 A-documenten meer dan in schooljaar 2017-2018.

4 Preventieve gezondheidszorg

Buiten consulten en vaccinaties is er ook de vraaggestuurde werking binnen de preventieve gezondheidszorg. De meeste acties zitten binnen het thema lichamelijke ontwikkeling waarbinnen rond groei en pubertaire ontwikkeling de meeste zorgvragen gesteld worden.

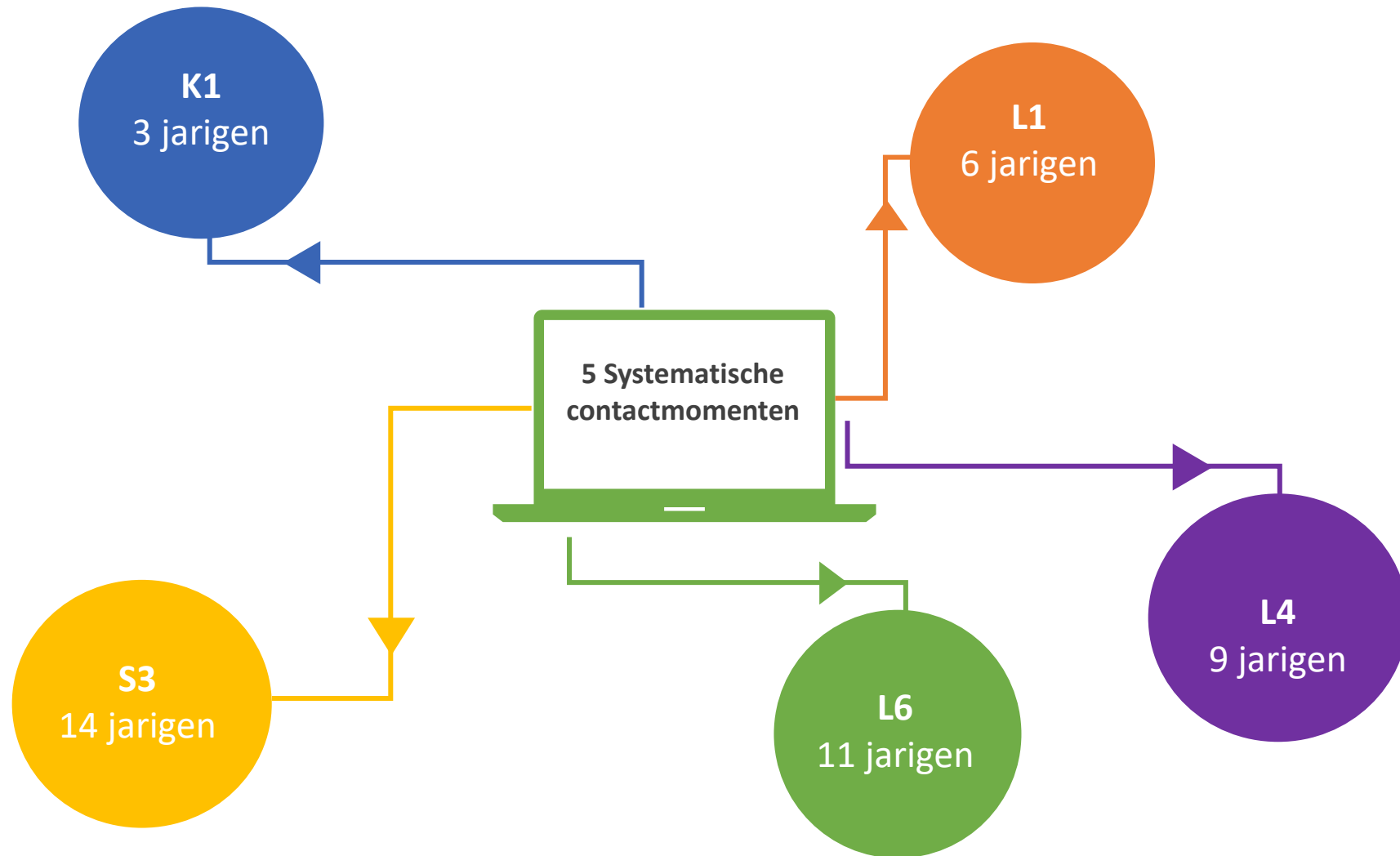
Preventieve gezondheidszorg: de leerling op medisch consult

32%

van de leerlingen van de schoolpopulatie komt
op medisch consult bij GO! CLB Brussel

Medische consulten

Het kleuterconsult met ouders

1321

eerste kleuters
kwamen langs voor
een systematisch
contact

Sinds het nieuwe decreet op leerlingenbegeleiding worden in de 1e kleuterklas ook de **ouders** uitgenodigd door het CLB.

GO! CLB Brussel organiseert zich zodat ouders - indien gewenst- zo maximaal mogelijk kunnen deelnemen aan het contactmoment.

Uit het pilootproject, dat doorging in het schooljaar 2017-2018, en waaraan GO! CLB Brussel deelnam weten we dat de **opkomstgraad** in de Vlaamse CLB's van ouders varieert tussen de **68 en 97 %**.

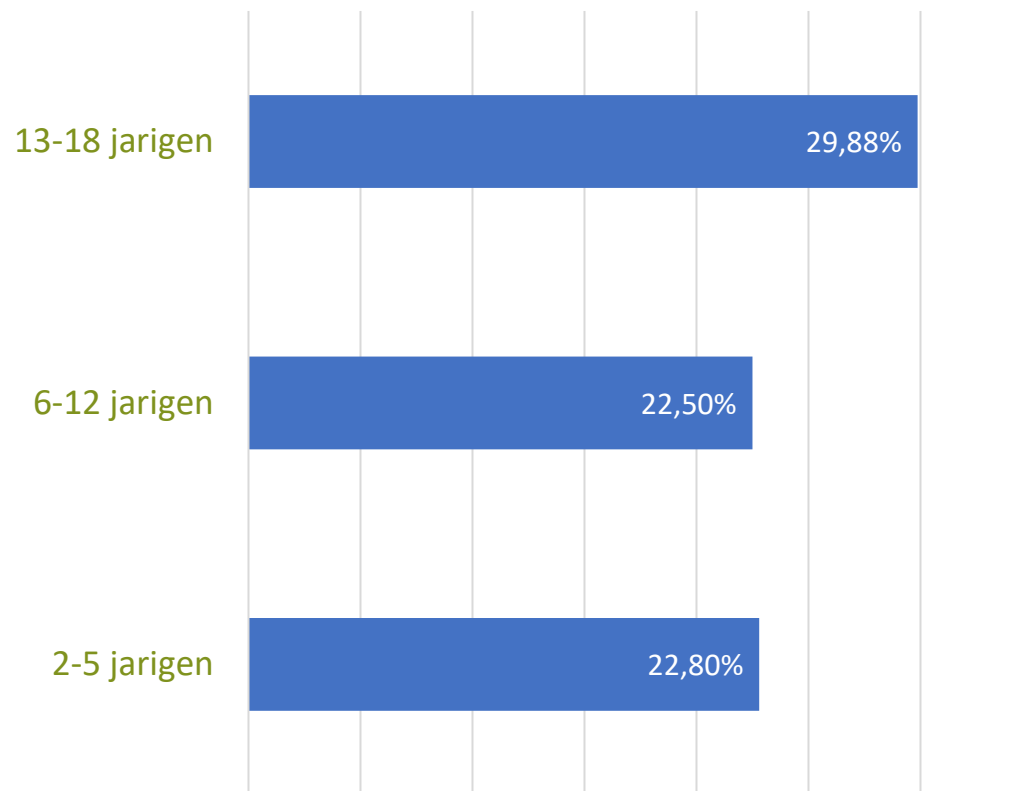
Het kleuterconsult biedt ouders een eerste, laagdrempelige kennismaking met de werking van het CLB. Bovendien wordt op deze manier een gekende werking voor ouders, nl. die van de contacten met Kind en Gezin, voortgezet binnen onderwijs.

Lengte en gewicht

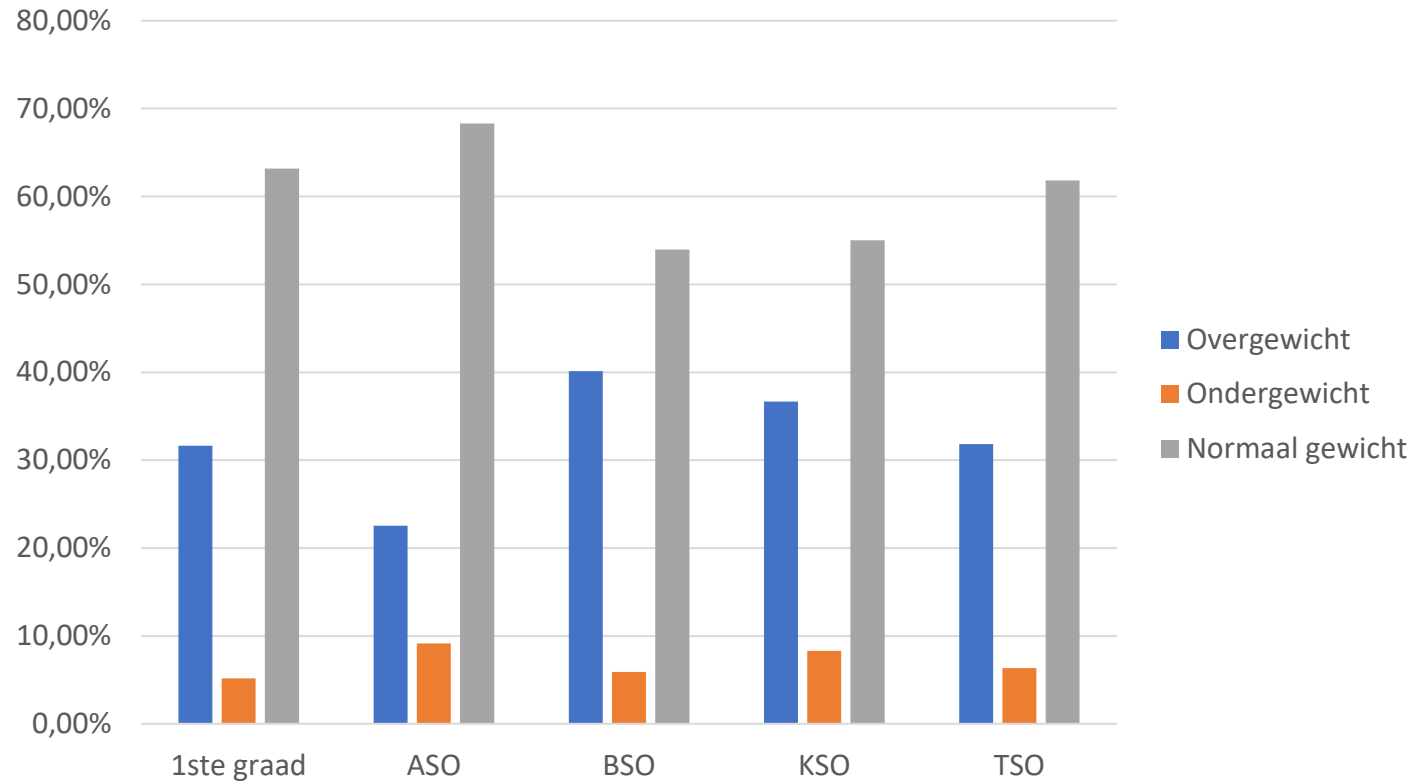
Voor het berekenen van overgewicht hanteert de CLB sector de body mass index (BMI)

24,58%
van de leerlingen
onderzocht door
GO! CLB Brussel
heeft overgewicht
of obesitas

In Brussel ligt de registratie van overgewicht en obesitas hoger dan het gemiddelde van de andere provincies.

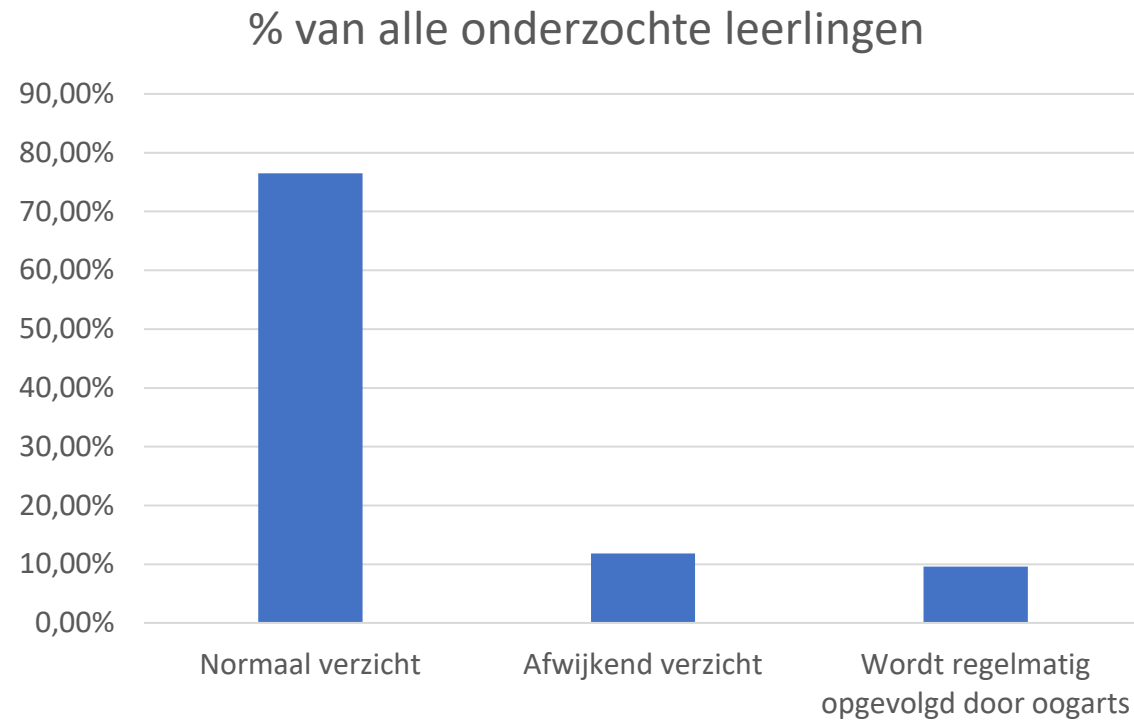

BMI en onderwijsvorm

Overgewicht en obesitas blijken volgens onze registraties veel vaker voor te komen in het BSO. In het ASO komt dit dan minder vaak voor. Ondergewicht komt dan weer vaker voor in het ASO en KSO.

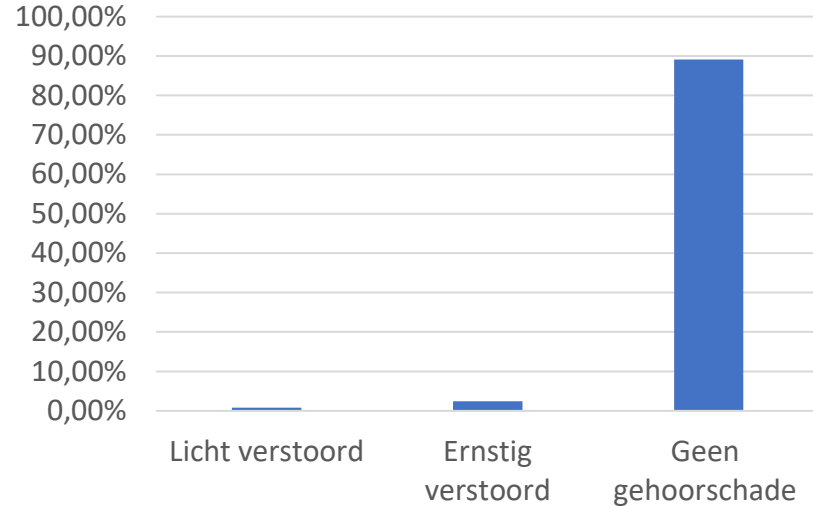
Gezichtsscherpte op afstand

De gezichtsscherpte op afstand wordt tijdens ieder systematisch contact in de 1ste kleuter, het 1ste leerjaar, het 4de leerjaar en in het 6de leerjaar nagekeken. In het 3de secundair wordt dit alleen gemeten op vraag of indien er klachten zijn.

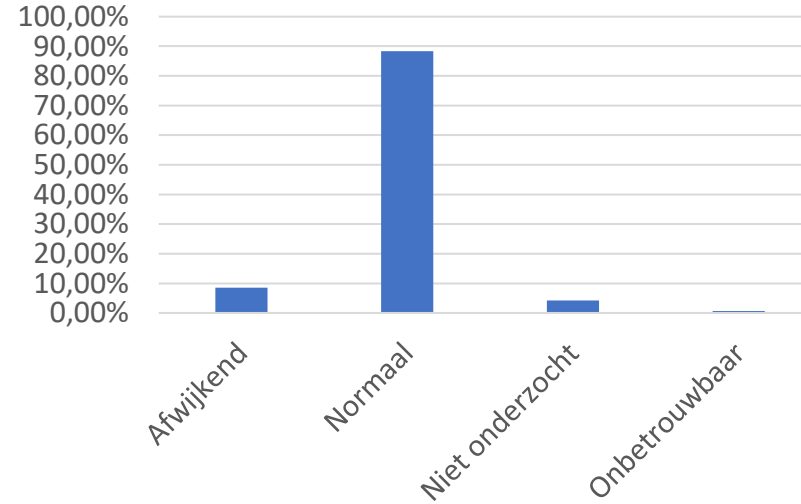
Gehoor: lawaaischade

SPIN-test

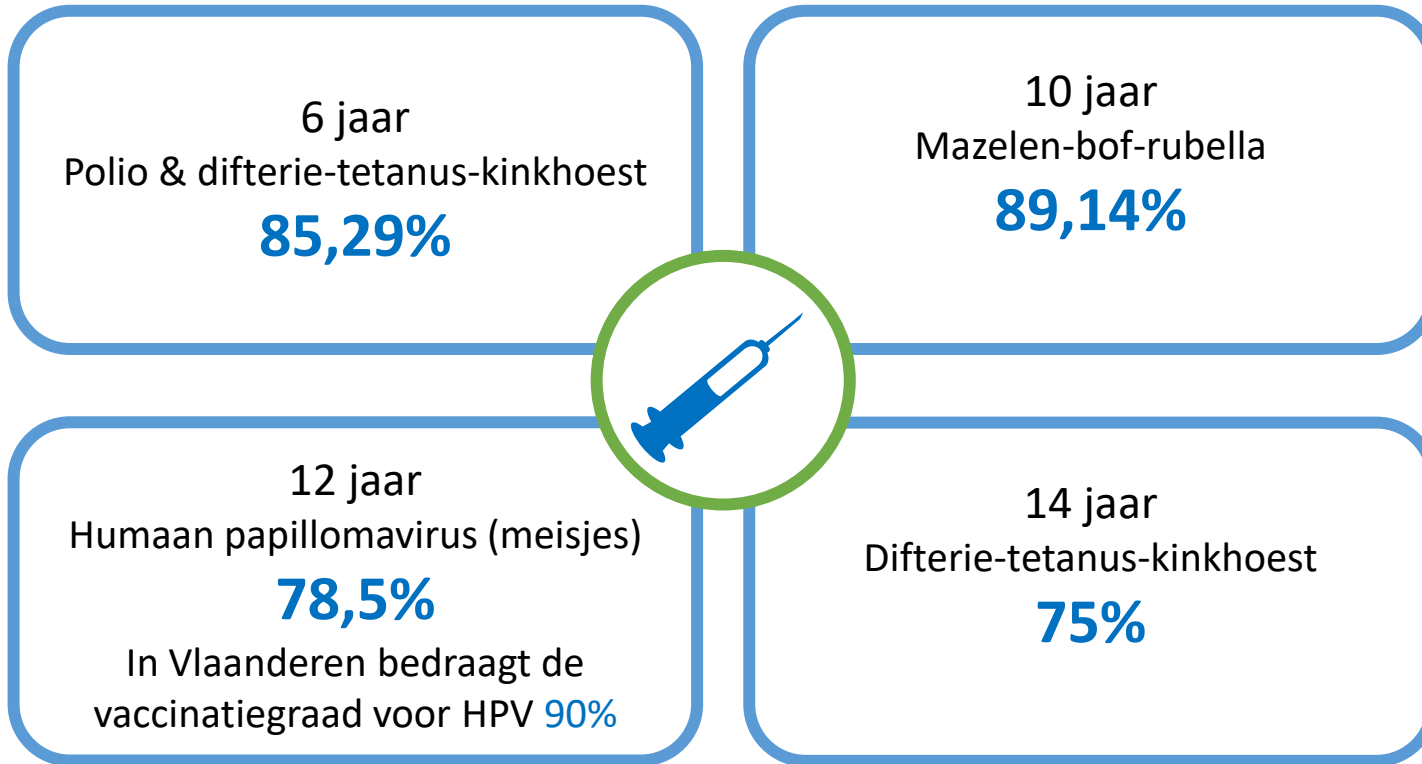
Sinds 2016-2017 wordt de spraak-in-ruistest (SPIN-test) gehanteerd om lawaaischade op te sporen in het 6de leerjaar en het 3de SO. Bij 2,43% van de leerlingen wordt ernstige gehoorschade vastgesteld. Deze leerlingen hebben last bij spraakverstaan in rumoer en dit kan de communicatie mogelijk bemoeilijken. Deze leerlingen worden dan ook doorverwezen naar een KNO-arts met als doel de oorzaak van de gehoorschade te achterhalen.

Audiometrie

De focus van de audiometrie is het detecteren van een gehoordaling ten gevolge van de risicofactoren tot de leeftijd van 6 jaar. De audiometrie vindt plaats in de 1ste kleuter indien er sprake is van zogenaamde risicofactoren en standaard in het 1ste leerjaar. Bij 88% van de onderzochte leerlingen zijn er geen indicaties om aan te nemen dat het gehoor afwijkend is.

Vaccinaties

Het CLB heeft een unieke rol in het vaccineren van de schoolgaande kinderen en jongeren.
GO! CLB Brussel blijft zich inzetten om een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad te behalen bij alle Brusselse Nederlandstalige leerlingen.

SAMENWERKEN EN NETWERKEN

In 2017 werd een intensieve samenwerking uitgebouwd tussen de 3 Brusselse CLB's, de school Zaveldal en de afdeling kinderpsychiatrie van het UZ Brussel (PAika).

Het doel van **project PAika** is de bestaande drempels om te komen tot diagnostisering weg te werken en in te zetten op gerichte zorg voor kinderen en jongeren met (een vermoeden van) een psychiatrische problematiek.

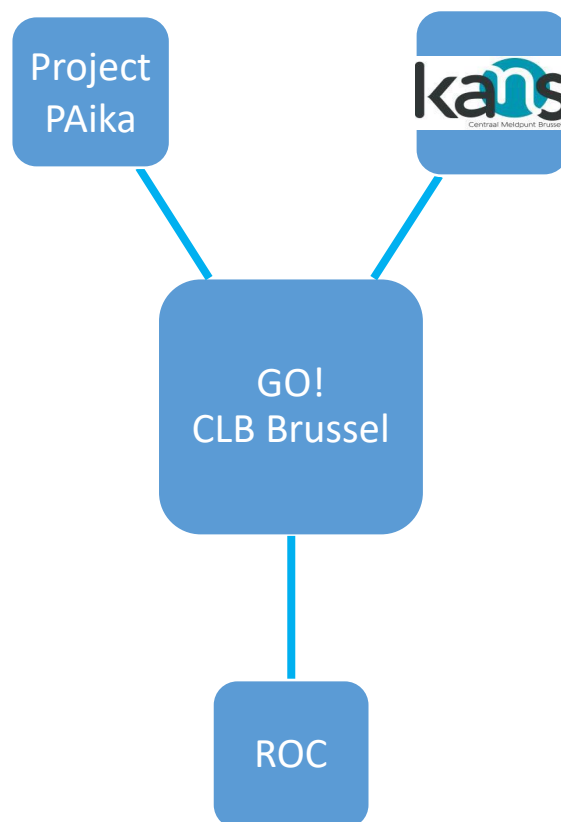
Het project zet in op 2 luiken:

- Faciliteren van de screening, diagnostiek en begeleiding van kinderen en jongeren.
- Expertisedeling en intervisie

De CLB's kunnen leerlingen aanmelden voor intervisie en consultatie. Een kinderpsychiater van PAika is maandelijks aanwezig op het CLB voor GO! CLB en CLB N.

Cijfers voor GO! Brussel:

- 17 unieke leerlingen werden aangemeld voor het project (16 BaO en 1 BuSO)
- 18 unieke leerlingen werden aangemeld op intervisie
- 6 unieke leerlingen kwamen op consultatie

KANS Centraal meldpunt Brussel is een project opgestart vanuit Triptiek (3 Brusselse CLB's) gefinancierd door VGC. KANS CMB is enerzijds een informatie- en kenniscentrum over het bestaande aanbod in de preventie van schooluitval in Brussel. Anderzijds staat KANS in voor de regie van trajecten op maat voor jongeren bij wie schoollopen (al dan niet tijdelijk) moeilijk is. Het uiteindelijke doel is om ervoor te zorgen dat meer jongeren een kwalificatie behalen.

De aanmeldingen voor trajecten op maat verlopen via het CLB al kunnen ouders en leerlingen ook rechtstreeks bij KANS langsgaan. Via rondetafel-gesprekken wordt in overleg met alle betrokkenen, op zoek gegaan naar het meest passende traject.

Er werden in het schooljaar 2018-2019 voor GO! CLB Brussel

- **8** leerlingen uit het basisonderwijs aangemeld
- **49** leerlingen uit het secundair onderwijs aangemeld
- **8** groepsinterventies in het BaO aangevraagd
- **68** groepsinterventies in het secundair onderwijs aangevraagd, waaronder de meesten workshops ikv een thema

Regionale ondersteuningscel (ROC)

Unieke samenwerking tussen CLB N-Brussel en GO! CLB Brussel

Samen staan we sterk!

Netoverstijgende coördinator

Onthaal en professionaliseringsbeleid

Een aanvangs- en professionaliseringsbeleid dat medewerkers inspireert, motiveert en de kwaliteit van de dienstverlening verhoogt.

Maximaal toegankelijk en bereikbaar

De centra stemmen hun openingsuren, sluitingsdagen en jaarkalender op elkaar af.

Gelijkgerichtheid

De centra maken gezamenlijke afspraken rond een aantal thema's met als doel gelijkgericht te werken, bijvoorbeeld rond contactmomenten, LARS-registraties, tevredenheidsbevragingen, ...

Gedrag

Een gezamenlijk project wordt uitgewerkt om scholen en CLB medewerkers te ondersteunen in het omgaan met gedragsmoeilijkheden op school.

Kansarmoede

De gezamenlijke werkgroep wil de expertise binnen de centra rond kansarmoede vergroten.

Preventie burn-out

Een werkgroep werkt activiteiten uit ter preventie van burn-out.

PROFESSIONALISERING

Interdisciplinair overleg en werkgroepen

Disciplineoverleg en Thematische werkgroepen zorgen ervoor dat nieuwe inzichten opgevolgd en expertise gedeeld worden.

CPR

Jaarlijks volgt de medische discipline samen met een secretariaatsmedewerker CPR training (cardiopulmonale resuscitatie).

Individuele vormingen

Medewerkers kunnen op basis van noden en behoeften Individuele vorming aanvragen. Nieuwe medewerkers krijgen ook coaching op teamniveau.

Onthaal nieuwe medewerkers

Samen met CLB N-Brussel werd er een onthaaltraject uitgewerkt voor nieuwe medewerkers.

Er werd op centrumniveau een onthaaldag georganiseerd in de eerste week van september. Nieuwe medewerkers volgen het Leertraject bij de permanente ondersteuningscel.

Project Trauma

Netoverstijgende vorming 'Herkennen van signalen van trauma'.

Intervisie vertrouwenscentrum kindermishandeling Brussel

Met de 3 Brusselse CLB's is er een samenwerking aangegaan met het VK Brussel die intervisie geeft in de CLB's.

Onze basiswaarden

Onze kernprocessen

Onthaal en vraagverheldering

Wat zijn de verwachtingen van ouders, Leerlingen en zorgteams?

Handelingsgerichte diagnostiek

Dit is het proces van zoeken, integreren en concluderen.
Het leidt tot adviezen en aanbevelingen voor leerlingen, ouders en scholen.

Samenwerken met het netwerk draaischijffunctie

Doorverwijzing naar een schoolextern aanbod indien het aanbod van het centrum ontoereikend is.

Informeren en adviseren

- Leerlingen en ouders versterken in het besluitvormingsproces.
- Informatie verstrekken over onderwijslandschap.

Begeleiding

Doorlopen van een traject met een leerling en/of ouders om ze te versterken in het omgaan met een problematische situatie die invloed heeft op de schoolcontext.

Uitvoeren van activiteiten in kader van groei en ontwikkeling

Dit zijn de systematische contactmomenten, de vaccinaties en het opvolgen van leerlingen met chronische aandoeningen.

Consultatieve leerlingen-begeleiding

Ondersteunen en stimuleren van leerkrachten en zorgteams om hun handelingsbekwaamheid te verhogen bij het aanpakken van leer- of gedragsproblemen.

Signaalfunctie

Signaleren aan de school van noden op basis van data of herhaalde individuele zorgvragen om een doelgerichte en effectieve leerlingenbegeleiding te realiseren.